

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

Tractatus de Beatitudine, de Actibus humanis, eorumque Moralitate, de
Virtutibus ac Donis, de Vitiis ac Peccatis, & de Legibus, nec-non
Dissertationem Theologicam de Probabilitate

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniæ Agrippinæ, 1671

§. IV. Corollaria notatu digna

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78232](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78232)

sur impune, ut dicitur lege ultimâ ff. de iurisdictione omnium iudicum.

79. Ex quo probata manet secunda pars, si enim existentes in territorio alieno, quamvis obiter & in transitu, statim ac exeunt, hoc ipso liberantur à legibus proprii territorij, obligantur pariter legibus territorij alieni, eo ipso quod in eo sunt, quamvis obiter & in transitu. Si enim brevis absentia sufficit ad eximendum à subiectione legis proprii territorij, debet quoque sufficere brevis presentia ad subijciendum legibus alieni territorij. Pat enim est ut sentiat onus, qui sentit commodum, ut dicitur regulâ 55. de regulis iuris in 6.

80. Confirmatur ab inconvenienti quod sequitur ex adversa sententia, cum enim peregrini & advena, ut ostendimus, leges proprii territorij à quo discesserunt servare non teneantur, si non tenerentur legibus loci per quem transeunt, nullis legibus particularibus obligarentur; atque ita si esset lex aliqua particularis, quæ tam in proprio territorio, quam in loco per quem transeunt, servaretur, ab illa fierent prorsus immunes, quod absurdum est.

81. Dices: Nemo fit alteri subditus, nisi ratione originis, vel domicilij, vel delicti: At peregrini non sunt subditi Principi loci per quem transeunt, ratione originis, ut per se patet; nec ratione delicti, posito quod non deliquerint in territorio alieno; ne etiam ratione domicilij, aut quasi domicilij, cum ad domicilium acquirendum requiratur habitatio perpetua, vel quæ saltem non sit minor majore anni parte: Ergo peregrini non tenentur legibus loci per quem transeunt.

Respondeo distinguendo Majorem: Nemo fit alteri subditus permanentiter, nisi ratione originis vel domicilij, vel delicti, concedo Majorem. Transeunt, nego Majorem. Ad obligationem enim & subiectionem transeuntem, sufficit brevis presentia, quemadmodum ad transeuntem exemptionem à jurisdictione proprii territorij, sufficit brevis & transiens absentia.

§. IV.

Corollaria notatu digna.

82. Ex dictis colligitur primò, advenas & peregrinos transeuntes per loca in quibus festum aliquod celebratur, si sunt ibi toto mane die festi, teneri sacrum audire, non tamen ibi commorari ut audiant. Similiter etiam tenentur quantum ibi sunt, abstinere ab opere servili die festo, & à cibis prohibitis in die jejunii. Unde cap. illa dist. 12. refertur illud Ambrosij ad Augustinum; *Cum Romam venio, jejuno sabbato, cum Mediolani sum non jejuno. Sic etiam tu ad quam forte Ecclesiam veneris, ejus morem serva. Ubi glossa ait: Viatores tenentur sequi consuetudinem loci ad quem veniunt.*

83. Colligitur secundò, abeuntem mane ex proprio domicilio, in quo jejunium obligat, & nocte pervenientem ad locum ubi jejunium non obligat, posse nocte cenare, carneque comedere, cum discedens non teneatur servare leges sui domicilij, sed possit sequi leges favorabiles loci per quem transit.

84. Colligitur tertio, non posse Mediolanensem transeuntem per loca ubi diebus quatuor ante primam Dominicam Quadragesima jejunatur, non jejunare, quia teneatur servare leges & consuetudines loci per quem transit. Similiter ob

eandem rationem non possunt Hispani transeuntes per Galliam, Italiam, vel Germaniam, animalis extremitates & in festo die sabbati comedere, quamvis hoc eis liceat quando sunt in Hispania, ex privilegio speciali ipsi concessio per bullam cruciatam.

Colligitur quartò, irritum esse matrimonium clandestinum contractum in loco ubi Tridentinum servatur ab incolâ loci ubi Tridentinum non servatur: contra verò ratum ac validum fore matrimonium clandestinum, celebratum in loco ubi Tridentinum non servatur; ab incolâ loci in quo Tridentinum servatur; Tum quia ut diximus advena & peregrini subijciuntur legibus loci per quem transeunt, & possunt uti privilegiis & exemptionibus, quibus gaudent incolæ illius loci: Tum etiam, quia matrimonium, cum sit quidam contractus civilis & humanus, sequitur leges & consuetudines loci in quo celebratur. Quod ad eò verum putant aliqui, ut afferant, quod tamen si quis eo animo ad locum illum in quo Tridentinum non servatur se transferret, ut ibi clandestinè contraheret, valeret matrimonium; cum hoc non tam sit fraus, quam usus proprii juris, quod quis à lege habet validè contrahendi in loco Canonico jure ab onere & conditione per Tridentinum statuta exempto. Ita Sanchez lib. 3. de matrimonio disp. 18. Idem alij censent de jejuniis, & observatione diei festi, existimant enim quod etiam si quis ex industria recederet ab illis locis, ubi jejunium vel dies festus celebratur, ut laboraret in alio loco, vel ibi non jejunaret, sed carnes comederet, non peccaret, quia (inquiunt) hoc non esset fraus vel dolus, sed fuga quædam obligationis præcepti, quæ contra præceptum non est.

Colligitur quinto, vagos qui nullibi domicilium habent, nec ullibi diu morantur, teneri legibus loci per quem transeunt; quia per transitum aut brevem moram in locis illis, sunt legibus illorum subditi, eò quod, ut supra dicebamus, ad obligationem & subiectionem transeuntem sufficit brevis presentia; quemadmodum ad transeuntem exemptionem à jurisdictione proprii territorij, sufficit brevis & transiens absentia.

DISPUTATIO VI.

De lege penali.

Huc usque diximus de lege humana in communi. Jam de quibusdam illius speciebus, quæ peculiarem habent difficultatem, disserendum est. Ac primò de lege penali, cujus ratio valde ab alijs differens, speciali declaratione & disputatione indiget.

ARTICULUS I.

An quæquævis dari possit lex penalis?

Dico primò, dari posse legem purè penalem. Probatur, quia nihil impedit quominus legislator ejusmodi legem ferre possit, quid enim impedit quominus prohibeat aliquid fieri à subditis suis, non absolute quidem, sed conditionate